Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Aika 07.10.2026, klo 17:00 - 19:40

Paikka Heinsuon koulun kabinetti, Terveystie 10, 15870 Hollola

**Käsitellyt asiat**

**§ 104** **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

**§ 105** **Pöytäkirjan tarkastus**

**§ 106** **Asialistan hyväksyminen**

**§ 107** **Vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelma, sivistyksen- ja hyvinvoinnin palvelualue**

**§ 108** **Talousarvion toteutuminen sivistyksen- ja hyvinvoinnin palvelualue 1-8 2026**

**§ 109** **Toiminta-avustus 2027 Lahden konservatorio ja Lahden musiikkiopisto, de minimis**

**§ 110** **Kunnan hyvinvointiraportti 2025, sivistys- ja hyvinvointivaliokunta 7.10.2026**

**§ 111** **Perusopetuksen opetussuunnitelman päivitys**

**§ 112** **Kuntalaisaloite - Uimahallin ryhmäpukuhuoneen tilamaksu**

**§ 113** **Oikaisuvaatimus, varhaiskasvatus maksupäätös**

**§ 114** **Ilmoitusasiat**

**§ 115** **Ajankohtaiset asiat**

Saapuvilla olleet jäsenet

Minna Halme, puheenjohtaja
Ari Pippuri, 1. varapuheenjohtaja
Mikko Hirn
Minttu Ketonen
Aki Markkola
Minna Nieminen
Hanna Paikkala
Heidi Palkio
Hanna Rapatti

Muut saapuvilla olleet

Marjut Nisula, hallintosihteeri, sihteeri
Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja, esittelijä
Antti Anttonen, hyvinvointikoordinaattori, poistui 17:28
Maarit Kuivala-Ruiz, talouspäällikkö, poistui 18:36
Taru Lehtoranta, taloussuunnittelija, poistui 18:36
Sanna Plit-Rehula, perusopetuksen rehtori, poistui 18:36
Sanja Pokki, varhaiskasvatuspäällikkö, poistui 18:36
Lassi Puodinketo, vapaa-aikapäällikkö, poistui 18:36
Turkka Rantanen, hallinto- ja talousjohtaja, saapui 17:13, poistui 18:36
Hanna Ruokamo, osallisuuskoordinaattori, poistui 17:28

Poissa

Eija Jokinen, vanhus- ja vammaisneuvoston edustaja
Riku Korpela
Mika Lampola, kunnanhallituksen puheenjohtaja
Janne Pylväinen
Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja
Tiia Rönkkö, nuorisovaltuuston edustaja

Allekirjoitukset

Minna Halme
Puheenjohtaja

Marjut Nisula
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

07.10.2026

07.10.2026

Mikko Hirn

Minttu Ketonen

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja on viety nähtäväksi www.hollola.fi 8.10.2026.

Marjut Nisula

## § 104
## Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

**Ehdotus**
Esittelijä: Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

**Päätös**
Todettiin.

**§ 105**
**Pöytäkirjan tarkastus**

**Ehdotus**
Esittelijä: Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Mikko Hirn ja Minttu Ketonen.

**Päätös**
Valittiin.

## § 106
## Asialistan hyväksyminen

Kunnan hallintosäännön § 132 mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimielin toisin päätä.

Hallintosäännön § 133 mukaan toimielin voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

**Ehdotus**
Esittelijä: Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta hyväksyy esityslistan kokouksen asialistaksi.

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Merk: Tämän pykälän jälkeen asiantuntijoiden esittelyt:

- hyvinvointikoordinaattori § 110
- osallisuuskoordinaattori § 110
- hallinto- ja talousjohtaja §:t 107 - 109
- talouspäällikkö §:t 107 - 108
- taloussuunnittelija §:t 107 - 108
- perusopetuksen rehtori §:t 107 - 108
- vapaa-aikapäällikkö §:t 107 - 108, 112
- varhaiskasvatuspäällikkö §:t 107 - 108. 113

Tekninen kokoustauko pidettiin klo 18.36 -18.45.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

**§ 107**

## Vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelma, sivistyksen- ja hyvinvoinnin palvelualue

HOLDno-2026-654

Valmistelija / lisätiedot:

Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja, kim.strommer@hollola.fi

Liitteet

1 Sivistyksen- ja hyvinvoinnin palvelualueen talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2028-2030

Kunnanhallitus on antanut ohjeen vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelman laadintaan.

Talousarvion laadintaohjeen mukaan talousarvioesitys sisältää laskelmien lisäksi palvelukuvauksen, palvelusuunnitelman vuodelle 2027 sekä suunnitelmavuosille 2028-2030, toiminnalliset tavoitteet, toimintaan liittyvät riskit sekä toimintaa kuvaavat tunnusluvut.

Talousarvioesityksen mukainen toimintakate sivistyksen- ja hyvinvoinnin palvelualueen osalta vuonna 2027 on -57 029 500 euroa.

Sivistyksen- ja hyvinvoinnin palvelualueen talousarvioesitys liitteissä.

**Ehdotus**
Esittelijä: Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta

1. Hyväksyy omalta osaltaan palvelualueen talousarvioesityksen vuodelle 2027 sekä vuosien 2028-2030 taloussuunnitelman.
2. Päättää esittää kunnanhallituksen ja valtuuston hyväksyttäväksi palvelualueensa talousarvioesityksen vuodelle 2027 sekä vuosien 2028-2030 taloussuunnitelman.
3. Valtuuttaa palvelualuejohtajan tekemään tarvittavat muutokset talousarvioesitykseen, mikäli muutostarvetta esiintyy ennen ehdotuksen käsittelyä valtuustossa. Muutoksista tiedotetaan valiokunnalle.

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Merk. Asiantuntijoina kuultavana olivat perusopetuksen rehtori, vapaa-aikapäällikkö, varhaiskasvatuspäällikkö, hallinto- ja talousjohtaja, talouspäällikkö ja taloussuunnittelija.

**Tiedoksi**
Tiedoksi: hallinto- ja talousjohtaja, talouspalvelut, talouspäällikkö

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

**§ 108**
**Talousarvion toteutuminen sivistyksen- ja hyvinvoinnin palvelualue 1-8 2026**

HOLDno-2026-378

Valmistelija / lisätiedot:

Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja, kim.strommer@hollola.fi

Liitteet

1 Sivistyksen- ja hyvinvoinnin palvelualueen talousarvion toteutuminen 1-8 2026

Talousarvion toteutuminen sisältää sivistyksen- ja hyvinvoinnin palvelualueen tuloslaskelman toimintakatteeseen asti. Lisäksi esitetään vastuualueiden toimintatuottojen ja -kulujen toteutuminen. Katsauksessa on myös esitetty investointien toteutuminen, toiminnallisten tavoitteiden ja riskienhallintatoimenpiteiden toteutuminen.

Sivistyksen- ja hyvinvoinnin palvelualueen toimintatuottojen toteutuma on 64,9 % ja toimintamenojen toteutuma on 62,4 %.

Liitteenä raportti talousarvion toteutumisesta tammi-elokuulta 2026.

**Ehdotus**
Esittelijä: Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta merkitsee talousarvion toteutumisen tiedoksi.

**Päätös**
Merkittiin tiedoksi.

Merk. Asiantuntijoina kuultavana olivat perusopetuksen rehtori, vapaa-aikapäällikkö, varhaiskasvatuspäällikkö, hallinto- ja talousjohtaja, talouspäällikkö ja taloussuunnittelija.

**Tiedoksi**
Tiedoksi: hallinto- ja talousjohtaja, talouspäällikkö, talouspalvelut

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

**§ 109**
**Toiminta-avustus 2027 Lahden konservatorio ja Lahden musiikkiopisto, de minimis**

HOLDno-2026-743

Valmistelija / lisätiedot:

Minna Säkkinen-Salminen, Palvelupäällikkö, minna.sakkinen-salminen@hollola.fi

Liitteet

1 Toiminta-avustushakemus 2027 VERKKOJULKINEN VERSIO
Verkkojulkisuus rajoitettu

Lahden konservatoriolla ja Lahden musiikkiopistolla on pitkät juuret yhteistyön tekemisessä Hollolan kunnan kanssa lasten ja nuorten musiikkikasvatuksen hyväksi. Lahden konservatorio ja Lahden musiikkiopisto ovat lakisääteisen valtionosuuden piirissä toimivia oppilaitoksia, joiden toimintaa säätelee laki taiteen perusopetuksesta (633/98). Oppilaitosten tulee noudattaa laissa asetettuja määrällisiä ja laadullisia velvoitteita, jotka vaikuttavat suoraan oppilaitosten talouteen. Tämä on myös valtionosuuden saamisehto. Oppilaitosten tulonmuodostus koostuu valtionosuudesta, kuntien toiminta-avustuksesta ja lukukausimaksuista. Oppilaistoksissa opiskelee tällä hetkellä yhteensä noin 1800 oppilasta, joista hollolalaisia on noin 200 oppilasta. Kunnan toiminta-avustuksella mahdollistetaan hollolalaisten lasten ja nuorten tavoitteellinen musiikinopetus.

Vuonna 2026 toiminta-avustuksen suuruus on ollut 63 495 euroa molemmille oppilaistoksille. Konservatorio ja Musiikkiopisto anovat yhteisellä hakemuksella molemmille oppilaitoksille 1005 euron suuruista korotusta vuodelle 2027 niin, että toiminta-avustus nousisi 64 500 euroon/oppilaitos. Vuoden 2027 talousarviovalmistelussa ei ole huomioitu esitettyä 1005 euron suuruista korotusta per oppilaitos vuodelle 2027, koska sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueelle on asetettu 1,5 miljoonan euron säästövelvoite talousarviokaudelle 2027.

Konservatoriolle ja Musiikkiopistolle myönnettyjä toiminta-avustusta on lähivuosina korotettu seuraavasti:

- Vuoden 2024 avustusta korotettiin sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan päätöksellä kummankin osalta 3 500 eurolla eli yhteensä 7 000 eurolla.
- Vuoden 2026 avustusta korotettiin sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan päätöksellä kummankin osalta 1 245 eurolla eli yhteensä 2 490 eurolla.

Kyseessä on de minimis -tuki. Tuki on vähämerkityksinen eikä ylitä kolmen vuoden 300 000 euron enimmäismäärää.

**Ehdotus**
Esittelijä: Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päättää myöntää de minimis tukea Lahden konservatoriolle 63 495 € ja Lahden musiikkiopistolle 63 495 € toiminta-avustuksena vuodelle 2027 EU - asetuksen (EU) 2023 /2831 mukaisesti. Ehdot: Hakijan tulee ilmoittaa oma de minimis - kertymänsä ja ilmoittaa muille viranomaisille tuen määrä, ennen päätöksen täytäntöönpanoa.

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Merk. Asiantuntijana kuultavana oli hallinto- ja talousjohtaja.

**Tiedoksi**
Asianosaiset: hakijat Tiedoksi: talouspalvelut, rekisteröinti eAidRegister-järjestelmään

**§ 110**
**Kunnan hyvinvointiraportti 2025, sivistys- ja hyvinvointivaliokunta 7.10.2026**

HOLDno-2026-88

Valmistelija / lisätiedot:

Antti Anttonen, hyvinvointikoordinaattori, antti.anttonen@hollola.fi

Liitteet

1 Hollolan kunnan hyvinvointiraportti 2025

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan tärkeimpiä tehtäviä, jota lainsäädäntö vahvasti ohjaa. Kunta seuraa asukkaidensa hyvinvointia, terveyttä ja niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin ja alueittain.Hyvinvointiraportti kuvaa kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden tilaa sekä toimii päätöksenteon, johtamisen ja kehittämisen tukena, tarjoten ajantasaista tietoa kunnan väestön elinoloista, palveluiden toimivuudesta ja keskeisistä hyvinvointiin liittyvistä ilmiöistä.

Vuosittain laadittavan raportin yhteydessä arvioidaan hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista sekä päivitetään niitä tarvittaessa. Lisäksi Hollolan osallisuusohjelman toteutumisesta raportoidaan jatkossa vuosittain osana hyvinvointiraporttia, mikä vahvistaa osallisuustyön seurantaa ja kehittämistä. Kuntalaisten hyvinvointi rakentuu arjen teoista ja yhteisistä valinnoista. Siksi raportti korostaa kuntalaisten osallisuutta ja mahdollisuuksia vaikuttaa omaan elinympäristöönsä. Aktiivinen osallistuminen, yhteisöllisyys ja matalan kynnyksen palvelut ovat keskeisiä hyvinvointia tukevia tekijöitä. Kunnan rooli on mahdollistaa, tukea ja vahvistaa näitä edellytyksiä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Tämä hyvinvointiraportti tarjoaa kattavan ja ajantasaisen kuvan kunnan hyvinvoinnin tilasta vuonna 2025. Raportin valmisteluun ovat osallistuneet kunnan hyvinvointi- ja osallisuustyöryhmän jäsenet. Elinvoimavaliokunta käsittelee hyvinvointiraportin 2025 omalta osaltaan seuraavassa kokouksessaan lokakuussa.

**Ehdotus**
Esittelijä: Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta hyväksyy osaltaan Hollolan kunnan hyvinvointiraportin vuodelta 2025.

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Merk. Asiantuntijoina kuultavana olivat hyvinvointikoordinaattori ja osallisuuskoordinaattori.

**Tiedoksi**
Kunnan hyvinvointityön ohjausryhmän jäsenet, kunnan hyvinvointi- ja osallisuustyöryhmän jäsenet.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

**Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, § 80,10.06.2026**
**Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, § 111, 07.10.2026**

**§ 111**
**Perusopetuksen opetussuunnitelman päivitys**

HOLDno-2026-484

**Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, 10.06.2026, § 80**

Valmistelijat / lisätiedot:

Anssi Vidman, perusopetuksen rehtori, anssi.vidman@hollola.fi

Liitteet

1 Hollolan perusopetuksen opetussuunnitelma 1.8.2026

Opetushallitus on antanut seuraavat muutosmääräykset Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin. Opetuksen järjestäjien tulee velvoittavana huomioida nämä muutokset paikallisissa opetussuunnitelmissaan. Määräyksiin liittyvät opetussuunnitelman perusteiden muutokset tulevat voimaan 1.8.2026 alkaen.

Muutosmääräys 17.12.2025 OPH-7885-2025 koskee opetussuunnitelman lukuja 3 Perusopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet ja lukua 4 Yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuri.

Muutosmääräys 18.12.2025 OPH-5207-2025 koskee Äidinkieli ja kirjallisuus, suomen /ruotsin kieli ja kirjallisuus -oppimäärän erityisen tehtävän kuvausta. Muutoksia on tullut Äidinkieli ja kirjallisuus, oppiaineen tehtävän kuvaukseen sekä lukuun 10 Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä.

Muutosmääräys 13.1.2026 OPH-93-2026 koskee muutoksia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 lukuihin 5 Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyön järjestäminen alalukuun 5.4 Opetuksen järjestämistapoja ja alalukuun 5.6 Paikallisesti päätettävät asiat. Alalukuun 5.4 on lisätty uusi alaluku 5.4.4 Perusopetuksessa järjestettävä valmistavan opetuksen lisäopetus. Alalukua 5.6 on täydennetty kuvauksella paikallisesti päätettävistä asioista koskien perusopetuksessa järjestettävää valmistavan opetuksen lisäopetusta.

Muutosmääräys 26.3.2026 OPH-467-2026 koskee muutoksia opetussuunnitelman lukuihin Luku 5.6 Paikallisesti päätettävät asiat, Luku 7.4.1 Oppilaskohtaisen tuen tarpeen arviointi, Luku 7.4.2 Oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskeva suunnitelma, Luku 7.5.2 Oppilaan vapauttaminen oppiaineen oppimäärän suorittamisesta terveydellisistä syistä, Luku 7.6.1 Perusopetuksen järjestäminen oppilaalle, jolla on vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite ja Luku 11.1 Kaksikielisen opetuksen tavoitteet ja opetuksen järjestämisen lähtökohtia.

Muutosmääräys 30.4.2026 OPH-3731-2026 liittyy lukuun 8.1 Paikallisesti päätettävät asiat ja opetuksen järjestäjän opiskeluhuoltosuunnitelma, joka koskee teknistä muutosta. Opetuksen järjestäjän opiskeluhuoltosuunnitelma hyväksytään erillisenä.

Hollolassa perusopetuksen opetussuunnitelma on laadittu Opetushallituksen ePerusteet-järjestelmään. Muutosmääräysten mukaiset perustetekstiin kohdistuvat

muutokset päivittyvät automaattisesti paikalliseen opetussuunnitelmaan. Lisäksi Hollolan perusopetusopetuksen opetussuunnitelmaan on tehty mahdolliset paikalliset tarkennukset kyseisiin muutosmääräyksiin liittyen.

Hollolan perusopetuksen opetussuunnitelma on liitteenä ja opetussuunnitelmaa koskevat Opetushallituksen muutosmääräykset löytyvät ePerusteet-palvelusta.

**Ehdotus**
Esittelijä: Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Hollolan sivistys- ja hyvinvointivaliokunta hyväksyy Hollolan perusopetuksen opetussuunnitelmaan tehdyt määräysmuutokset ja paikalliset tarkennukset. Näiden päivitysten mukainen Hollolan perusopetuksen opetussuunnitelma tulee voimaan 1.8.2026 alkaen.

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Merk. Asiantuntijoina kuultavana olivat perusopetuksen rehtori ja erityisopetuksen rehtori.

---

**Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, 07.10.2026, § 111**

Valmistelija / lisätiedot:

Anssi Vidman, perusopetuksen rehtori, anssi.vidman@hollola.fi

Opetushallitus on 11.9.2026 antanut velvoittavan määräyksen (OPH-6013-2026), jolla muutetaan perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita. Määräys perustuu perusopetuslain (628/1998) 20 i §:ään ja tulee voimaan 11.9.2026 alkaen toistaiseksi.

Muutokset koskevat perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden seuraavia lukuja:

- 5.4.1 Toiminta-alueittain järjestettävä opetus
- 7.4.2 Oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskeva suunnitelma
- 7.4.3 Tukea koskeva päätös
- 7.6 Poikkeava voimaantulo ja siirtymäaika

Muutokset liittyvät oppimisen ja koulunkäynnin tuen kokonaisuuteen sekä tuen toteuttamista ja sitä koskevia hallinnollisia menettelyjä koskevien määräysten tarkentamiseen. Määräyksen muutokset liittyvät suoraan perustetekstiin tehtyihin muutoksiin ja tarkennuksiin, eikä niillä ole vaikutusta Hollolan perusopetuksen opetussuunnitelman oleviin paikallisiin tarkennuksiin. Opetushallituksen määräys on opetuksen järjestäjiä velvoittava, eikä opetuksen järjestäjä voi jättää sitä noudattamatta tai poiketa siitä.

Opetushallituksen ylläpitämään ePerusteet-palveluun kirjautuu automaattisesti määräyksen mukaiset muutokset. Hollolan perusopetuksen opetussuunnitelma, johon muutokset on päivitetty, löytyy osoitteesta: https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/opetussuunnitelma/29338321/perusopetus/tiedot Hollolan kunnan perusopetuksen opetussuunnitelmaa on päivittynyt määräyksen edellyttämällä tavalla. Tarvittavat

opetussuunnitelman muutokset otetaan käyttöön Opetushallituksen määräyksen mukaisesti.

**Ehdotus**
Esittelijä: Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta merkitsee tiedokseen Opetushallituksen 11.9.2026 antaman määräyksen OPH-6013-2026 perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden muuttamisesta sekä Hollolan kunnan perusopetuksen opetussuunnitelmaan tehdyt määräyksen edellyttämät muutokset toimeenpantavina 11.9.2026 alkaen.

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

**Tiedoksi**
Asianosainen: Peruskoulujen rehtorit

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

**§ 112**
**Kuntalaisaloite - Uimahallin ryhmäpukuhuoneen tilamaksu**

HOLDno-2026-481

Valmistelija / lisätiedot:

Lassi Puodinketo, vapaa-aikapäällikkö, lassi.puodinketo@hollola.fi

Hollolan kuntaan on jätetty 29.5.2026 kuntalaisaloite, jossa esitetään uimahallin ryhmäpukuhuoneen käyttömaksun alentamista tai poistamista tilanteissa, joissa asiakkaan sairaus tai toimintarajoite estää yleisten pukeutumis-, suihku- ja saunatilojen käytön ja asiakas tarvitsee avustajan tukea. Ryhmäpukuhuone mahdollistaa tällöin rauhallisen ja tarkoituksenmukaisen asioinnin avustajan kanssa.

Vastauksena aloitteeseen uimahallin hinnastoa muutetaan siten, että asiakas voi varata ryhmäpukuhuoneen maksutta, jos hänellä on EU:n vammaiskortti A-tunnuksella. Näissä tilanteissa ryhmäpukuhuone voidaan varata enintään kolmeksi tunniksi kerrallaan. Muiden varausten enimmäiskesto säilyy kahdessa tunnissa.

Muutoksella edistetään asiakkaiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia käyttää uimahallipalveluja sekä parannetaan palvelun saavutettavuutta niille henkilöille, jotka tarvitsevat avustajaa eivätkä toimintakykynsä vuoksi voi käyttää yleisiä pukeutumis-, suihku- ja saunatiloja. EU:n vammaiskortin A-tunnus on selkeä ja yhdenmukainen tapa osoittaa avustajan tarve. Kolmen tunnin enimmäisvarausaika huomioi avustettuun asiointiin tavanomaista pidemmän ajan tarpeen, kun taas muiden varausten kahden tunnin enimmäiskesto turvaa ryhmäpukuhuoneen riittävän saatavuuden eri käyttäjille. Muutoksen arvioidaan lisäävän ryhmäpukuhuoneen tarkoituksenmukaista käyttöä ja madaltavan palvelun käytön esteitä. Maksutuoton vähenemisen arvioidaan olevan vähäinen.

**Ehdotus**
Esittelijä: Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päättää muuttaa uimahallin hinnastoa siten, että EU:n vammaiskortin A-tunnuksen haltija voi varata ryhmäpukuhuoneen maksutta enintään kolmeksi tunniksi kerrallaan. Muiden ryhmäpukuhuonevarausten enimmäiskesto on kaksi tuntia ja niiden maksullisuuteen ei tehdä muutosta. Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta toteaa kuntalaisaloitteen loppuun käsitellyksi ja lähettää vastauksen edelleen kunnanhallitukselle tiedoksi.

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Merk. Asiantuntijana kuultavana oli vapaa-aikapäällikkö.

**Tiedoksi**
Aloitteen tekijä, liikuntapalveluiden esihenkilö, talouspalvelut, uimahallin kassapalvelut

**§ 113**

**Oikaisuvaatimus, varhaiskasvatus maksupäätös**

Salassa pidettävä, JulkL (621/1999) 24 §:n 23 kohta

## § 114
## Ilmoitusasiat

**Pöytäkirjat**

9.9.2026 Nuorisovaltuuston pöytäkirja
https://hollola.fi/kasvatus-ja-opetus/nuorisotyo/nuorten-vaikuttaminen/

28.9.2026 Kunnanhallituksen pöytäkirjanote § 262 Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelma

**Esityslistat**

-

**Kirjeet**

Asukaskysely perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palvelusuunnitelmasta 2026-2030 20.10.2026 mennessä.

**Ehdotus**
Esittelijä: Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta merkitsee tiedoksi tässä pykälässä olevat ilmoitusasiat.

**Päätös**
Merkittiin tiedoksi.

**Tiedoksi**
-

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

## § 115
## Ajankohtaiset asiat

**Ehdotus**
Esittelijä: Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta keskustelee ajankohtaisista asioista.

**Päätös**
Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta keskusteli ajankohtaisista asioista.

- Ylimääräinen valiokunnan kokous aiheena varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman lausunto.

**Tiedoksi**
-

**Hallintovalitus**

§113

**Hallintovalitus**

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

**Valitusoikeus**

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomainen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi. Riita-asia käsitellään käräjäoikeudessa.

**Valitusaika**

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Viranomaiselle toimitetun sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana. Paperinen valituskirjelmä on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianomaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä. Kirjeitse tapahtuvan tiedoksiannon kohdalla asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Päätöksen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Käytettäessä todisteellista sähköistä tiedoksiantoa päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun asiakirja on vahvistettu vastaanotetuksi. Jos asiakirjaa ei ole vahvistettu vastaanotetuksi seitsemän päivän kuluessa sähköisen viestin lähettämisestä, tiedoksiannossa noudatetaan, mitä siitä muualla laissa säädetään.

Asianosaisen katsotaan saaneen paperimuodossa olevasta päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on luovutettu asianosaiselle tai hänen lailliselle edustajalleen. Postitse saantitodistusta vastaan lähetetystä asiakirjasta katsotaan asianosaisen saaneen tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

**Valitusviranomainen**

Valitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle.

Valitus hallinto-oikeudelle tehdään ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet

Sähköposti: hameenlinna.hao(at)oikeus.fi
Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA
Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, Hämeenlinna
Faksinumero: 029 564 2269

Puhelinnumero: 029 564 2210
Kirjaamon aukioloaika: maanantai-perjantai klo 8.00-16.15.

**Valituksen muoto ja sisältö**

Valitus on tehtävä kirjallisesti ja ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelua käyttäen. Myös muu sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta..

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi, henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus sekä yhteystiedot. Myös kotikunta on hyvä mainita. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös sähköinen tai mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Valituksen tai muun asiakirjan toimittaminen hallintotuomioistuimen sähköiseen asiointipalveluun katsotaan ilmoitukseksi sähköisen asiointipalvelun käyttämisestä prosessiosoitteena. Jos valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

**Oikeudenkäyntimaksu**

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy Tuomioistuinlaitoksen sivustolta https://tuomioistuimet.fi/fi/index/asiointijajulkisuus/maksut.html

Tuomioistuinmaksulakiin linkki https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455

**Pöytäkirja**

Päätöstä koskevia pöytäkirjanotteita ja liitteitä voi pyytää Hollolan kunnan kirjaamosta.
Sähköposti: kirjaamo(at)hollola.fi
Postiosoite: PL 66, 15871 HOLLOLA
Käyntiosoite: Tiilijärventie 7 F, Hollola
Puhelinnumero: 044 780 1427
Kirjaamon aukioloajat: maanantai-perjantai klo 9.00-15.00

**Muutoksenhakukielto**

§104, §105, §106, §107, §108, §110, §111, §114, §115

**Muutoksenhakukielto**

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)
- oppilaan arviointia (Perusopetuslaki 22 ja 42 c §).
- yksityisen varhaiskasvatuksen valvontaa (Varhaiskasvatuslaki § 63)

Riita-asia käsitellään käräjäoikeudessa.

**Oikaisuvaatimus**

§109, §112

**Oikaisuvaatimusohje**

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen. Riita-asia käsitellään käräjäoikeudessa.

**Oikaisuvaatimusoikeus**

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä kunnan jäsen.

**Oikaisuvaatimusaika**

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Viranomaiselle toimitetun sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana. Paperinen oikaisuvaatimuskirjelmä on toimitettava Hollolan kunnan kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Kun käytetään tavallista sähköistä tiedoksiantoa, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä. Kirjeitse tapahtuvan tiedoksiannon kohdalla asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

**Oikaisuvaatimusviranomainen**

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Hollolan kunta.

Hollolan kunta / Kirjaamo
Sähköposti: kirjaamo(at)hollola.fi
Postiosoite: PL 66, 15871 Hollola
Käyntiosoite: Tiilijärventie 7 F, 15870 Hollola
Puhelinnumero: 044 780 1427

Kirjaamon aukioloajat: maanantai-perjantai klo 9.00-15.00

**Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö**

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite, puhelinnumero ja muut asian hoitamiseksi tarvittavat yhteystiedot.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

**Pöytäkirja**

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Hollolan kunnan kirjaamosta.